Aile Bütünlük (Tutarl?l?k) Duygusu Ölçe?i (ABDÖ-K)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile Bütünlük (Tutarl?l?k) Duygusu Ölçe?i (ABDÖ-K)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16364

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile Bütünlük (Tutarl?l?k) Duygusu Ölçe?i K?sa Formu (ABDÖ-K), orijinal ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas? amac?yla 2007 y?l?nda A. Rezan Çeçen taraf?ndan geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu k?sa form, bireylerin aile sistemlerini bir bütün olarak alg?lama biçimlerini ve bu sistem içindeki tutarl?l?k, düzen ve öngörülebilirlik hislerini ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçek, 12 maddeden olu?makta ve aile i?levselli?i, dayan?kl?l?k ve stresle ba?a ç?kma konular?nda yap?lan ara?t?rmalara önemli katk?lar sa?lamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk örnekleminde yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik özelliklerine sahip oldu?unu göstermi?tir. Elde edilen güvenirlik katsay?lar? ve faktör yükleri, ABDÖ-K'n?n aile bütünlük duygusu yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Aile Bütünlü?ü, Aile Tutarl?l???, **Uyarlama**, Geçerlik, Güvenirlik, K?sa Form, Psikometrik Ölçek, Aile ??levselli?i.

Yazarlar

A. Rezan Çeçen

Amaç

Aile Bütünlük (Tutarl?l?k) Duygusu Ölçe?i (ABDÖ-K)'nin temel amac?, bireylerin kendi aile ortamlar?nda deneyimledikleri bütünlük ve tutarl?l?k seviyesini belirlemektir. Bu ölçüm, ailenin iç dinamiklerinin ne kadar anla??l?r, yönetilebilir ve duygusal olarak anlaml? alg?land???n? ortaya koyar. Yüksek bütünlük duygusu, aile üyelerinin kriz durumlar?nda dahi aile yap?s?n?n sa?lam ve güvenilir oldu?u inanc?n? yans?t?r.

Uyarlama çal??mas?n?n birincil amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? olan bu yap?y? ölçen k?sa formun, Türk kültürüne özgü dil ve yap?sal geçerli?ini sa?lamakt?r. Bu sayede, aile sa?l??? ve psikolojisi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar için standardizasyonu yap?lm??, güvenilir bir ölçme arac? literatüre kazand?r?lm??t?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki "Tutarl?l?k Duygusu" (Sense of Coherence - SOC) kavram?n?n aile ba?lam?na uygulanm?? hali olan **Aile Bütünlük Duygusu** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, Antonovsky'nin kavramsal çerçevesinden türemi?tir ve ailenin bir bütün olarak nas?l alg?land???n?, yani aile ya?am?ndaki olaylar?n ne kadar öngörülebilir ve düzenli oldu?unu ifade

ARABPSYCHOLOGY.COM

eder.

Aile bütünlük duygusu, üç temel bile?eni içermekle birlikte, k?sa formda genellikle tek bir genel faktör alt?nda toplan?r: **Anla??labilirlik** (ailedeki olaylar?n mant?kl? ve aç?klanabilir olmas?), **Yönetilebilirlik** (aile kaynaklar?n?n stresle ba?a ç?kmaya yetecek düzeyde olmas?) ve **Anlaml?l?k** (aileye yat?r?m yapman?n ve aile sorumluluklar?n?n de?erli görülmesi). Ölçek, bu derin psikolojik yap?y? 12 madde arac?l???yla k?sa ve etkin bir biçimde de?erlendirmektedir.

Geçerlik

ABDÖ-K k?sa formunun yap? geçerli?i, faktör analizi yöntemiyle incelenmi?tir. Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen temel yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Maddelere ait faktör yükleri, .49 ile .74 aras?nda de?i?mektedir. Bu yük de?erleri, psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde olup, maddelerin tek bir boyuta yüksek derecede katk? sa?lad???n? ve ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, birden fazla istatistiksel yöntem kullan?larak hesaplanm??t?r. Elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in yüksek düzeyde tutarl? ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir:

?ç tutarl?l?k için en yayg?n kullan?lan yöntem olan **Cronbach alfa** güvenirlik katsay?s? .80 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için genel olarak çok iyi bir güvenirlik düzeyi olarak kabul edilmektedir.
Guttman güvenirlik katsay?s? .75 olarak bulunmu?tur.
Spearman güvenirlik katsay?s? ise yine .75 olarak hesaplanm??t?r.

Bu katsay?lar, ölçe?in farkl? güvenirlik ölçütlerinde tutarl? sonuçlar üretti?ini ve zaman içinde kararl? ölçümler yapma yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda uygulanan faktör analizi, Aile Bütünlük Duygusu yap?s?n?n tek boyutlu bir modelle aç?klan?p aç?klanamayaca??n? belirlemeyi amaçlam??t?r. Elde edilen sonuçlar, 12 maddenin tamam?n?n yüksek **faktör yükü** de?erleri (.49 ile .74) sergileyerek tek bir temel faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in k?sa formunun, aile bütünlük duygusunu genel bir yap? olarak ölçme amac?na uygun oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör yüklerinin yüksek olmas?, her bir maddenin ölçülen temel yap?y? temsil etme gücünün yüksek oldu?unu ve ölçek içindeki maddelerin birbirleriyle güçlü bir korelasyon içinde çal??t???n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

göstermektedir. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in Türk kültüründeki geçerli?ine önemli bir kan?t sunmaktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: K?sa form, toplam 12 maddeden olu?maktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kin Popülasyon

Age Group: Çal??ma kapsam?nda belirtilmemi?tir, ancak genel olarak yeti?kin ve üniversite ö?rencisi örneklemlerinde kullan?ma uygundur.

Population Details: Ölçek, 1 (kesinlikle kat?lm?yorum) ve 7 (kesinlikle kat?l?yorum) aras?nda de?i?en 7'li **Likert tipi** derecelendirme format?n? kullanmaktad?r. Yüksek puanlar, bireyin ailesini daha bütün, tutarl? ve i?levsel alg?lad??? anlam?na gelmektedir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Bütünlük Duygusu, Aile Sistemi, Psikometrik Özellikler, 7'li Likert Ölçe?i, Cronbach Alfa, Çeviri ve Uyarlama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: arcecen@cu.edu.tr

Correspondence Address: A. Rezan Çeçen, Çukurova Üniversitesi (E-posta adresinden ç?kar?m yap?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas? 2007 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?na dair izinler ve olas? ücret bilgileri için sorumlu yazar A. Rezan Çeçen ile e-posta yoluyla do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Akademik kullan?m genellikle yazar?n iznine tabidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Çeçen, R. (2007). Aile Bütünlük (Tutarl?l?k) Duygusu Ölçe?i (ABDÖ-K) k?sa formunun Türkçe'ye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??malar?. *Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri*, *7*(3), 1199-1220.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: aile-butunluk-tutarlilik-duygusu-olcegi-abdo-k-toad.pdf

Aile Bütünlük (Tutarl?l?k) Duygusu Ölçe?i (ABDÖ-K) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek toplam 12 maddeden olu?maktad?r. Maddelerin telif hakk? nedeniyle orijinal metinleri bu alanda sunulmam??t?r. Maddelerin tamam?na eri?im, kaynakçada belirtilen makale üzerinden sa?lanabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM